

תורה ושרח

בראשית

נח

ח ויחי ירד שתיים וששים
 שנה ומאת שנה ויולד את-
 ט חנוך: ויחי ירד אחרי הולידו
 את-חנוך שמנה מאות שנה
 כ ויולד בנים ובנות: ויהיו כל-
 ימי ירד שתיים וששים שנה
 ותשע מאות שנה וימת:
 כא ויחי חנוך חמש וששים
 שנה ויולד את-מתושלח:
 כב ויתהלך חנוך את-אלהים
 אחרי הולידו את-מתושלח
 שלש מאות שנה ויולד בנים
 כג ובנות: ויהי כל-ימי חנוך
 חמש וששים שנה ושלש
 כד מאות שנה: ויתהלך חנוך
 את-האלהים ואיננו כי-לקח
 אתו אלהים:
 כה שביעי
 ויחי מתושלח שבע
 ושמנים שנה ומאת שנה
 ט ויולד את-למך: ויחי מתושלח
 אחרי הולידו את-למך שתיים
 ושמנים שנה ושבע מאות
 כו שנה ויולד בנים ובנות: ויהיו
 כל-ימי מתושלח תשע
 וששים שנה ותשע מאות
 שנה וימת:
 כז ויחי למך שתיים
 ושמנים שנה ומאת שנה ויולד
 כח בן: ויקרא את-שמו נח לאמר
 זה ינחמנו ממעשנו ומעצבון

ודינו מן-האדמה אשר אררה
 ל יהוה: ויחי למך אחרי הולידו
 את-נח חמש ותשעים שנה
 וחמש מאת שנה ויולד בנים
 לא ובנות: ויהי כל-ימי למך שבע
 ושבעים שנה ושבע מאות
 שנה וימת:
 לב ויהי נח בן-חמש מאות
 שנה ויולד נח את-שם את-חם
 וא-יפת: ויהי כי-החל האדם
 לדב על-פני האדמה ובנות
 ב ילדו להם: ויראו בני-האלהים
 את-בנות האדם כי טובת הנה
 ויקחו להם נשים מכל אשר
 ג בחרו: ויאמר יהוה לא-ידון
 רוחי באדם לעלם בשגם הוא
 בשר והיו ימיו מאה ועשרים
 ד שנה: הנפלים היו בארץ
 בימים ההם וגם אחרי-כן
 אשר יבאו בני האלהים אל-
 בנות האדם וילדו להם המה
 הגברים אשר מעולם אנשי
 השם:
 מפטיר
 ה וירא יהוה כי רבה רעת האדם
 בארץ וכל-יצר מחשבת לבו
 ו רק רע כל-היום: וינחם יהוה
 ו כי-עשה את-האדם בארץ
 ו ויתעצב אל-לבו: ויאמר יהוה
 אמחה את-האדם אשר-

בראתי מעל פני האדמה
 מאדם עד-בהמה עד-רמש
 ועד-עוף השמים כי נחמתי כי
 ח עשיתם: ונח מצא חן בעיני
 יהוה:
 ט אלה תולדת נח נח איש
 צדיק תמים היה בדרתיו את-
 י האלהים התהלך-נח: ויולד נח
 שלשה בנים את-שם את-חם
 יא ואת-יפת: ותשחת הארץ לפני
 האלהים ותמלא הארץ חמס:
 יב וירא אלהים את-הארץ והנה
 נשחטה כי-השחית כל-בשר
 את-דרכו על-הארץ:
 יג ויאמר אלהים לנח קץ
 כל-בשר בא לפני כי-מלאה
 הארץ חמס מפניהם והנני
 יד משחיתם את-הארץ: עשה לך
 תבת עצי-גפר קנים תעשה
 את-התבה וכפרת אתה מבית
 טו ומחוץ בכפר: וזה אשר תעשה
 אתה שלש מאות אמה ארך
 התבה חמשים אמה רחבה
 טז ושלשים אמה קומתה: צהר |
 תעשה לתבה ואל-אמה
 תכלנה מלמעלה ופתח התבה
 בצדה תשים תחתים שנים
 יז ושלשים תעשה: ואני הנני
 מביא את-המבול מים על-

וצנעתהון בומיה וכאנו איאמו מייה ועשרין סניה:
4. הנפילים - אלגברא כאנו פיל ארץ פיל איאם הימה
ואיצא בעד דאלך אלדי יגו בנין אכאביר אלא בנאת
אלאנסאן ויוולדו ליהון הימא סגיעין אלדי מן אלדהר
ארגאל ציט:

5. וירא - ונצר ה' אין כתרית רדאוית אלאנסאן פיל ארץ
וגמיע מגיר חסבאת קלבו פקט ראדי טול אלנהאר:
6. וינחם - ורגיע ה' פי קולו אין כלק אלא אלאנסאן פיל
ארץ ותכדר פי קלבו: 7. ויאמר - וקאל ה' אמחי אלא
אלאנסאן אלדי כלקת מן עלא וגה אלארץ מן אנסאן חיתא
בהימיה חיתא רביב וחיתא טיר אלסמא אין רגיעית פי קולי
אין צניעתהון: 8. ונח וגיר חאץ פי חצרות ה':

9. אלה - הדולי תווליד נוח נוח רגול עליח כאמיל כאן פי נח
אגיאלו פי טאעית אלרב מיתמצי נוח: 10. ויולד - וכלף
נוח תלת בנין אלא שם אלא חם ואלא יפת: 11. ותשחת
- ונתלפית אלארץ קדם אלרב ותמלית אלארץ צילים:
12. וירא - ונצר אלרב אלא אלארץ והוודא נתלפית אין
תלף גמיע בשארי אלא טריקו עלא אלארץ: 13. ויאמר -
וקאל אלרב לנוח חיד גמיע בשארי איגא קידמי אין
אתמלית אלארץ צילים מן קדמהון והוודאני מתליפהון מע
אלארץ: 14. עשה - צנאע לך ספיניה כשאב בקץ טבקת
תצנע אלא ספיניה ותזפית ליהא מן גווא ומן ברא פיל
זיפית: 15. וזה - והאדא אלדי תצנע ליהא תלת מיאית
צראע טול צפיניה כמסין צראע ערצהא ותלתין צראע
עילוהא: 16. עהר - צווייה תצנע ליצפיניה ואלא צראע
תכמלהא מן פוק ובאב צפיניה פי גנבהא תגעל תחתנין
תניין ותלתין תיצנעהא: 17. ואני - ואנא הוודאני מגיב
אלא טופאן אלמא עלא אלארץ ליתליף גמיע בשארי

ותסעין סניה ומת: 18. ויחי - ועאש ירד מייה ותנין וסתין
סניה וכלאף אלא חנוך: 19. ויחי - ועאש ירד בעד
תכילפו אלא חנוך תמן מית סניה וכלף בנין ובנת:
20. ויהיו - וכאנו טול איאם ירד תיסע מייה ותנין וסתין
סניה ומת: 21. ויחי - ועאש חנוך כמסה וסתין סניה
וכלאף אל מתושלח: 22. ויתהלך - ותמצא חנוך קידם
אלרב בעד תכילפו אלא מתושלח תלת מית סניה וכלף
בנין ובנאת: 23. ויהי - וכאן טול איאם חנוך תלת מיה
וכמסה וסתין סניה: 24. ויתהלך - ותמצא חנוך קידם
אלרב ולסו אין אכד אלו אלרב: 25. ויחי - ועאש
מתושלח מיה וסבעה ותמנין וכלף אלא למך: 26. ויחי -
ועאש מתושלח בעד תכילפו אלא למך סבע מייה ותנין
ותמנין סניה וכלף בנין ובנאת: 27. ויהיו - וכאנו טול
איאם מתושלח תיסע מייה ותסעה וסתין סניה ומת:
28. ויחי - ועאש למך [מייה] ותנין ותמנין סניה וכלאף
איבין: 29. ויקרא - וסמא אלא סמו נוח קאילא האדא
יסלינא מן צנעיתנא ומן כדאר ידינא מן אלארץ אלדי
לענהא אלה: 30. ויחי - ועאש למך בעד תכילפו אלא נוח
כמס מייה וכמסה ותסעין סניה וכלף בנין ובנת: 31. ויהי
- וכאן טול איאם למך סבע מייה וסבעה וסבעין סניה
ומת: 32. ויהי - וכאן נוח בן כמס מיאית סניה וכלף נוח
אלא שם אלא חם ואלא יפת:

ו

1. ויהי - וכאן אין בידי אלאנסאן ליכתר עלא וגה אלארץ
ובנאת אנוולדו ליהון: 2. ויראו - ונצרו בנין אכאביר אלא
בנאת אלאנסאן אין חסנאת הינין ואכדו ליהון נסוואן מן
גמיע אלדי אסתכרו: 3. ויאמר - וקאל ה' לם יתבת גיל
מכתזי הדא קידמי ליל דהר משאן אלי הואיה לחם

ה

22. ויתהלך - ויתהלך חנוך לפני האלהים, ודומה לו ב: ואתמצא חנוך פי
טעית אלרב - והתהלך חנוך כמשמעת האלהים, ושניהם בעקבות ת"א:
בדחלתא דה'. 29. ומעצבון - ומעצב, ב: ומין תעב - טיגעי. ראה
לעיל ג 17.

ו

2. בני האלהים - הגדולים, וכן פסוק 4, וכן ב, בעקבות ת"א: (רברביא),
וראה רש"י: הם השרים והשופטים. 3. לא ידון וגו' - לא יפון דור (חסר)
מביש זה לפני לעולם, מפני שהוא בשר ומעשיו רעים וכו'. ב תרגם תרגום

דומה, אך בהמשך בנינו לתרגומנו, שתרגם מילולית, הרחיב וגרס: מיהליה
עטית ליהון מייה ועשרין סנה אינכאן יתובו - ארכה נתתי להם טאה
ועשרים שנה אם ישובו, ושניהם בעקבות ת"א ובעקבות רש"י: עד ק"ך שנים
אאריך להם אפי, ואם לא ישובו אביא עליהם סבול. 4. הנפילים -
הגיבורים, וכן ב, בעקבות ת"א (גבריא). 6. וינחם - וחזר ה' מדברו.
ב תרגום מילולי: ונידים - והתחרט, וכן בפסוק 7. 16. צדור - אור. וכן ב:
צווייה - אורה או מוארת, ושניהם בעקבות ת"א (נהור), ורש"י כתב: ייא
חלון וי"א אכן טובה המאירה להם (כ"ר).

הָאָרֶץ לַשַּׁחַת כָּל־בֶּשֶׂר אֲשֶׁר־
 בּוֹ רוּחַ חַיִּים מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם
 י"ח כָּל אֲשֶׁר־בָּאָרֶץ יִגּוּעַ: וְהַקַּמְתִּי
 אֶת־בְּרִיתִי אִתְּךָ וּבֵאת אֶל־
 הַתְּבָה אִתָּה וּבְנִיָּךְ וְאִשְׁתְּךָ
 י"ט וְנָשִׂי־בְנִיָּךְ אִתְּךָ: וּמְכַל־הַחַי
 מְכַל־בֶּשֶׂר שְׁנַיִם מִכָּל תְּבִיאָה
 אֶל־הַתְּבָה לְהַחִיֹּת אִתְּךָ זָכָר
 י"כ וְנִקְבָה יִהְיוּ: מִהָעוֹף לְמִינֵהוּ
 וּמִן־הַבְּהֵמָה לְמִינֵהּ מִכָּל רֶמֶשׂ
 הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ שְׁנַיִם מִכָּל
 כ"א יִבְאוּ אֵלֶיךָ לְהַחִיֹּת: וְאִתָּה
 קַח־לְךָ מִכָּל־מֵאֵכֶל אֲשֶׁר
 יֹאכֵל וְאִסַּפְתָּ אֵלֶיךָ וְהָיָה לְךָ
 כ"ב וְלֶהֱם לְאֹכְלָהּ: וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל
 אֲשֶׁר צִוָּה אֱלֹהִים כֵּן
 ש"ג עָשָׂה: וַיֹּאמֶר יְהוָה לְנֹחַ בֹּא־
 אִתָּה וְכָל־בֵּיתְךָ אֶל־הַתְּבָה כִּי־
 אֶתְּךָ רִאִיתִי צְדִיק לְפָנַי בְּדוֹר
 ג' הַזֶּה: מִכָּל הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה
 תִּקַּח־לְךָ שִׁבְעָה שִׁבְעָה אִישׁ
 וְאִשְׁתּוֹ וּמִן־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר לֹא
 טְהוֹרָה הוּא שְׁנַיִם אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ:
 ג' גַּם מֵעוֹף הַשָּׁמַיִם שִׁבְעָה
 שִׁבְעָה זָכָר וְנִקְבָה לַחַיֹּת זָרַע
 ד' עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ: כִּי לַיּוֹמִים
 עוֹד שִׁבְעָה אֲנֹכִי מִמְטִיר עַל־
 הָאָרֶץ אַרְבַּעַיִם יוֹם וָאַרְבַּעַיִם
 לַיְלָה וּמַחִיתִי אֶת־כָּל־הַיְקוּם
 אֲשֶׁר עָשִׂיתִי מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה:

ה וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּהוּ
 ו' יְהוָה: וְנֹחַ בֶּן־שֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה
 וְהַמִּבּוּל הָיָה מִיַּם עַל־הָאָרֶץ:
 ז' וַיָּבֹא נֹחַ וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וְנָשֵׂי־
 בָנָיו אִתּוֹ אֶל־הַתְּבָה מִפְּנֵי מַי
 ח' הַמִּבּוּל: מִן־הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה
 וּמִן־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אֵינָנָה
 טְהוֹרָה וּמִן־הָעוֹף וְכָל אֲשֶׁר־
 ט' רֶמֶשׂ עַל־הָאֲדָמָה: שְׁנַיִם שְׁנַיִם
 בָּאוּ אֶל־נֹחַ אֶל־הַתְּבָה זָכָר
 וְנִקְבָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֱלֹהִים אֶת־
 י' נֹחַ: וַיְהִי לְשִׁבְעַת הַיָּמִים וּמִי
 י"א הַמִּבּוּל הָיוּ עַל־הָאָרֶץ: בַּשָּׁנָה
 שֵׁשׁ־מֵאוֹת שָׁנָה לַחַיִּי־נֹחַ
 בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי בְּשִׁבְעָה־עֶשֶׂר
 יום לַחֹדֶשׁ בַּיּוֹם הַזֶּה נִבְקְעוּ
 כָּל־מַעֲיִנַת תְּהוֹם רַבָּה וְאַרְבַּת
 י"ב הַשָּׁמַיִם נִפְתְּחוּ: וַיְהִי הַגֶּשֶׁם
 עַל־הָאָרֶץ אַרְבַּעַיִם יוֹם
 י"ג וְאַרְבַּעַיִם לַיְלָה: בַּעֲצַם הַיּוֹם
 הַזֶּה בָּא נֹחַ וְשֵׁם־וַחַס וַיִּפֹּת
 י"ד בְּנֵי־נֹחַ וְאִשְׁתּוֹ נֹחַ וּשְׁלֹשַׁת נָשָׂי־
 בָנָיו אִתָּם אֶל־הַתְּבָה: הֵמָּה
 וְכָל־הַחַיָּה לְמִינָהּ וְכָל־הַבְּהֵמָה
 לְמִינָהּ וְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֶמֶשׂ
 עַל־הָאָרֶץ לְמִינֵהוּ וְכָל־הָעוֹף
 לְמִינֵהוּ כָּל צֶפּוֹר כָּל־כַּנְּף:
 ט"ו וַיָּבֹאוּ אֶל־נֹחַ אֶל־הַתְּבָה שְׁנַיִם
 שְׁנַיִם מִכָּל־הַבֶּשֶׂר אֲשֶׁר־בּוֹ
 ט"ז רוּחַ חַיִּים: וְהַבָּאִים זָכָר וְנִקְבָה

מְכַל־בֶּשֶׂר בָּאוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה
 אִתּוֹ אֱלֹהִים וַיִּסְגַּר יְהוָה בְּעֶדְוֹ:
 ח' וַיְהִי הַמִּבּוּל אַרְבַּעַיִם יוֹם עַל־
 הָאָרֶץ וַיִּרְבּוּ הַמַּיִם וַיִּשְׂאוּ
 אֶת־הַתְּבָה וְתָרַם מֵעַל הָאָרֶץ:
 ט' וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם וַיִּרְבּוּ מְאֹד עַל־
 הָאָרֶץ וַתִּלָּךְ הַתְּבָה עַל־פְּנֵי
 ט"ז הַמַּיִם: וְהַמַּיִם גָּבְרוּ מְאֹד מְאֹד
 עַל־הָאָרֶץ וַיִּכְסּוּ כָּל־הַהָרִים
 הַגְּבוּהִים אֲשֶׁר־תַּחַת כָּל־
 כ' הַשָּׁמַיִם: חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה
 מִלְּמַעְלָה גָּבְרוּ הַמַּיִם וַיִּכְסּוּ
 כ"א הַהָרִים: וַיִּגּוּעַ כָּל־בֶּשֶׂר |
 הָרֶמֶשׂ עַל־הָאָרֶץ בְּעוֹף
 וּבַבְּהֵמָה וּבַחַיָּה וּבְכָל־הַשְּׂרָץ
 הַשְּׂרָץ עַל־הָאָרֶץ וְכָל הָאָדָם:
 כ"ב כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמַת רוּחַ חַיִּים
 בָּאֲפִיו מִכָּל אֲשֶׁר בָּחֲרַבָה מֵתוֹ:
 כ"ג וַיִּמַּח אֶת־כָּל־הַיְקוּם | אֲשֶׁר |
 עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה מֵאָדָם עַד־
 בְּהֵמָה עַד־רֶמֶשׂ וְעַד־עוֹף
 הַשָּׁמַיִם וַיִּמַּח מִן־הָאָרֶץ
 וַיִּשְׂאֵר אֶךְ־נֹחַ וְאִשְׁתּוֹ אִתּוֹ
 כ"ד בַּתְּבָה: וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם עַל־
 הָאָרֶץ חֲמֵשִׁים וּמֵאֵת יוֹם:
 ח"א וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֶת כָּל־
 הַחַיָּה וְאֶת־כָּל־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר
 אִתּוֹ בַּתְּבָה וַיַּעֲבֵר אֱלֹהִים
 רוּחַ עַל־הָאָרֶץ וַיִּשְׁכַּח הַמַּיִם:
 כ' וַיִּסְכְּרוּ מַעֲיַנַת תְּהוֹם וְאַרְבַּת

תאני פי סבתעשר יום לל שהר פי יום האדא אנשקו גמיע
 אעיון גימיר כביר וטוואק אלסמא אנפתחו: 12. ויהי -
 וצאר אלמטר עלא אלארץ ארבעין יום וארבעין ליליה:
 13. בעצם - פי עצמיית אליום האדא איגא נוח ושם וחם
 ויפת בנין נוח וזוגית נוח ותלאת נסוואן בנינו מעהון אלא
 צפיניה: 14. המה - וגמיע וחשיה לצינפה וגמיע בהימיה
 לצינפה וגמיע דביב דאביב עלא אלארץ לצינפו וגמיע טיר
 לצינפו גמיע טיר צחיב גיניח: 15. ויבאו - ואיגו אלא נוח
 אלא צפיניה תנין תנין מן גמיע בשארי אלדי פי רוח חייה:
 16. והבאים - ואלגאין דכר ואנתיה מן גמיע בשארי איגו
 כאלדי ווצא אלו אלרב וגלק ה' עאנו: 17. ויהי - וכאן
 אלטופאן ארבעין יום עלא אלארץ וכיתרו אלמא ורפעו
 אלא אלצפיניה ועליית מן עלא אלארץ: 18. ויגברו -
 וקוויו אלמא וכתרו גדא עלא אלארץ ומעייית צפיניה עלא
 וגה אלמא: 19. והמים - ואלמא קוויו גדא גדא עלא
 אלארץ ותגטו גמיע אלאגבל אלעליין אלדי תחת גמיע
 סמא: 20. חמש - כמסתעשר צרע מן פוק קוויו אלמא
 ותגטו אלאגבל: 21. ויגוע - ותוופא גמיע בשארי דאביב
 עלא אלארץ פיל טיר ופיל בהימיה ופיל וחשיה ופי גמיע
 דביב דאביב עלא אלארץ וגמיע אלאנסאן: 22. כל -
 גמיע אלדי נסמית רוח חייה פי אינפו מן גמיע אלדי פיל
 נשאף מאתו: 23. וימח - ומחא אלא גמיע אלכליקא
 אלדי עלא וגה אלארץ מן אנסאן וחיתא בהימיה חיתא
 דביב וחיתא טיר אלסמא ונמחו מן אלארץ ותבקא פקט נוח
 ואלדי מעו פיל צפיניה: 24. ויגברו - וקוויו אלמא עלא
 אלארץ מייה וכמסין יום:

ח

1. ויזכור - ודכר אלרב אלא נוח ואלא גמיע אלוחשיה
 ואלא גמיע בהימיה אלדי מעו פיל ספיניה ופוות אלרב
 הווא עלא אלארץ והדיו אלמא: 2. ויסברו - ונסדו אעיון

אלדי פי רוח חייה מן תחת אלסמא גמיע אלדי פיל ארץ
 יתוופא: 18. והקמתי - ואתבית אלא אחדי מעאך ותיגי
 אלא צפיניה אנתא ובניך וזוגתך ונסוואן בנינאך מעאך:
 19. ומכל - ומן גמיע אלעאיש מן גמיע בשארי תנין
 מן גמיע תגיב אלא צפיניה לתעאיש מעך דכר ואנתיה
 יכוננו: 20. מהעוף - מן טיר לצינפו ומן בהימיה לצינפא
 מן גמיע דביב אלארץ לצינפו תנין מן גמיע יגו אליך
 לתעישון: 21. ואתה - ואנתה כוד לך מן גמיע מאכול
 אלדי יתאכל ותגמע אליך ויכון לך וליהון לל אכל:
 22. ויעש - וציניע נוח כי גמיע אלדי ווצא אלו אלרב
 כידא ציניע:

ז

1. ויאמר - וקאל אלה לנוח דכול אנתא וגמיע אהל ביתך
 אלא אלצפיניה אין אלך נצרת צאליח לקידמי פי גיל הדא:
 2. מכל - מן גמיע בהימיה טכיה תאכוד לך סבעה סבעה
 רגול וזוגתו ומן אלבהימיה אלדי לם דכיה היא תנין רגול
 וזוגתו: 3. גם - איצא מן טיר אלסמא סבעה סבעה דכר
 ואנתיה לתעאייש נסל עלא וגה גמיע אלארץ: 4. כי - אין
 לל אייאם עד סבעה אנא ממטיר עלא אלארץ ארבעין יום
 וארבעין ליליה ואמחי אלא גמיע אלכליקא אלדי צניעית
 מן עלא וגה אלארץ: 5. ויעש - וציניע נוח כי גמיע אלדי
 ווצהו אלה: 6. ונח - ונוח איבין סית מיאית סניה
 ואלטופאן כאן מא עלא אלארץ: 7. ויבא - ואיגא נוח
 ובנינו וזוגתו ונסוואן בנינו מעו אלא צפיניה מן קדאם
 מאית טופאן: 8. מן אלבהימיה דכיה ומן אלבהימיה
 אלדי ליסא דכיה ומן טיר וגמיע אלדי דאביב עלא
 אלארץ: 9. שנים - תנין תנין איגו אלא נוח אלא ספיניה
 דכר ואנתיה כאלדי ווצא אלרב אלא נוח: 10. ויהי - וכאן
 לסבע תייאם ומאיית טופאן כאנו עלא אלארץ:
 11. בשנת - פי סנת סית מיאית סניה לחיאת נוח פי שהר

ז

1. התבה - אלצפיניה, וכן בפסוקים 15, 17, 18, 23. לעומת זאת, בפרק
 ח 1, 4, 16, אלספיניה. חילופי צ/ס מצויים בלהג הערבייהודי החלבי.
 לעתים באה הטילה עם אל אלתעריף (היא הידיעה) ולעתים בלעדיו.
 ראה כמבוא. 2. השדורה - טכיה, אך בהמשך: דכיה = ב: דכיה, ככתיב

הנכון בכל מקום. 6. מכול - אלטופאן, וכן בהמשך. גם ב תרגם כך,
 ושניהם כתרנום רס"ג. 11. וארבת - וטוואק. ב וטקאת - צורת רכים
 אחרת של הטילה טאקה, וכן להלן ח 2. 17. וישאו - ורפעו. ב: וחמלו,
 שני פעלים ערביים נרדפים.

השמים ויפלא הגשם מן-
 השמים: וישבו המים מעל
 הארץ הלוך ושוב ויחסרו
 המים מקצה חמשים ומאת
 יום: ותנח התבה בחדש
 השביעי בשבעה-עשר יום
 לחדש על הרי אררט: והמים
 היו הלוך וחסור עד החדש
 העשירי בעשירי באחד לחדש
 נראו ראשי ההרים: ויהי מקץ
 ארבעים יום ויפתח נח את-
 חלון התבה אשר עשה:
 וישלח את-הערב ויצא יצוא
 ושוב עד-יבשת המים מעל
 הארץ: וישלח את-היונה
 מאתו לראות הקלו המים
 מעל פני האדמה: ולא מצאה
 היונה מנוח לכף-רגלה ותשב
 אליו אל-התבה כי-מים על-
 פני כל-הארץ וישלח ידו
 ויקחה ויבא אתה אליו אל-
 התבה: ויחל עוד שבעת ימים
 אחרים ויסף שלח את-היונה
 מן-התבה: ותבא אליו היונה
 לעת ערב והנה עלה-זית טרף
 בפיה וידע נח כי-קלו המים
 מעל הארץ: ויחל עוד שבעת
 ימים אחרים וישלח את-
 היונה ולא יספה שוב-אליו
 עוד: ויהי באחת ושיש-מאות

שנה בראשון באחד לחדש
 חרבו המים מעל הארץ ויסר
 נח את-מכסה התבה וירא
 והנה חרבו פני האדמה:
 ובחדש השני בשבעה ועשרים
 יום לחדש יבשה הארץ:
 וידבר אל-הים אל-נח ^{רביעי}
 לאמר: צא מן-התבה אתה
 ואשתך ובניך ונשי-בניך אתך:
 כל-החיה אשר-אתך מכל-
 בשר בעוף ובבהמה ובכל-
 הרמש הרמש על-הארץ
 הוצא אתך ושרצו בארץ ופרו
 ורבו על-הארץ: ויצא-נח ^{טו}
 ובניו ואשתו ונשי-בניו אתו:
 כל-החיה כל-הרמש וכל-
 העוף כל רמש על-הארץ
 למשפחתיהם יצאו מן-
 התבה: ויבן נח מזבח ליהוה
 ויקח מכל הבהמה הטהרה
 ומכל העוף הטהור ויעל עלת
 במזבח: וירח יהוה את-ריח
 הניחח ויאמר יהוה אל-לבו
 לא-אסף לקלל עוד את-
 האדמה בעבור האדם כי יצר
 לב האדם רע מנעריו ולא-
 אסף עוד להכות את-כל-חי
 כאשר עשיתי: עד כל-ימי
 הארץ זרע וקציר וקר וחם
 וקיץ וחרף ויום ולילה לא

ישבתו: ויברך אל-הים את-נח
 ואת-בניו ויאמר להם פרו
 ורבו ומלאו את-הארץ:
 ומוראכם וחתכם יהיה על
 כל-חית הארץ ועל כל-עוף
 השמים בכל אשר תרמש
 האדמה ובכל-דגי הים בידכם
 נתנו: כל-רמש אשר הוא-חי
 לכם יהיה לאכלה כירק עשב
 נתתי לכם את-כל: אך-בשר
 בנפשו דמו לא תאכלו: ואך
 את-דמכם לנפשתיכם אדרש
 מיד כל-חיה אדרשנו ומיד
 האדם מיד איש אחיו אדרש
 את-נפש האדם: שפך דם
 האדם באדם דמו ישפך כי
 בצלם אל-הים עשה את-
 האדם: ואתם פרו ורבו
 שרצו בארץ ורבו-בה:
 ויאמר אל-הים אל-נח ^{חמישי}
 ואל-בניו אתו לאמר: ואני
 הנני מקים את-בריתי אתכם
 ואת-זרעכם אחריכם: ואת
 כל-נפש החיה אשר אתכם
 בעוף בבהמה ובכל-חית
 הארץ אתכם מכל יצאי התבה
 לכל חית הארץ: והקמתי את-
 בריתי אתכם ולא-יכרת כל-
 בשר עוד ממני המבול ולא-
 יהיה עוד מבול לשחת הארץ:

אלוהים גמיע דביב וגמיע אלטיר גמיע דאביב עלא
אלארץ לאטוויפהון כרגו מן אלצפיניה: 20. ויבן - ובנא
נוח מדבח קידאם אלה ואכד מן גמיע לבהימיה דכייה ומן
גמיע טיר דיכי וצעד אצעיד פיל מדבח: 21. וירח -
וקיביל אלה אלא קרבנו ביל רצא וקאל אלה פי באלו לם
אעוויץ ליאשתים עאד אלא אלארץ פי סבאב אלאנסאן אין
מגיד קלב אלאנסאן ראדי מן זגרו ולם אעוויץ עאד
ליאצרוב אלא גמיע עאיט כאלדי צניעית: 22. עד גמיע
אייאם אלארץ זרע וחציר וברד וחאר וציף ושיתיה ונהאר
וליל לם יבטאלו:

ט

1. ויברך - וברך אלרב אלא נוח ואלא בנינו וקאל ליהון
נמו וכתרו ומאלו אלא אלארץ: 2. ומוראבם - וכופכון
ופועכון יכון עלא גמיע וחשית אלארץ ועלא גמיע טיר
אלסמא פי גמיע אלדי תידבי אלארץ ופי גמיע סמכית
אלבחר פי ידיכון יכונו מסלאמין: 3. כל - גמיע דבב
אלדי הוא עאיט ליכון יכון לל אכל כי כצרית אלעישיב
געלת ליכון אלא גמיע: 4. אך - פקט בשארי פי נפסו דמו
לם תאכלו: 5. ואך - ופקט אלא דמכון לאאינפיסכון
אלתימיס מן יד גמיע וחשיה אלתימסו ומן יד אלאנסאן מן
יד רגול אכו אלתימיס אלא נפס אלאנסאן: 6. שפך -
סאפיך דם אלאנסאן פיל אנסאן דמו ינסיפך אין פי צורית
אלרב כלק אלא אלאנסאן: 7. ואתם - ואינתו נמו וכתרו
דבו פיל ארץ וכתרו פיהא: 8. ויאמר - וקאל אלרב אלא
נוח ואלא בנינו מעו קאיילא: 9. ואני - ואנא הוודאני
מתאבית אלא אחדי מעכון ומע נסלכון תבעכון: 10. ואת
- ואלא גמיע נפס וחשיה אלדי מעכון פיל טיר פיל
בהימיה ופי גמיע וחשית אלארץ מעכון מן גמיע כרגין
ספיניה לגמיע וחשית אלארץ: 11. והקימתי - ואתבית
אלא אחדי מעכון ולם ינקיטיע גמיע בשארי עאד מן

אלגימיר וטווק אלסמא ונמנע אלמטר מן אלסמא:
3. וישבו - ודיגעו אלמא מן עלא אלארץ מצי ורגוע וניקסו
אלמא מן חיד מייה וכמסין יום: 4. ותנח - ונחטית
אלספיניה פי שהר אלסאביע פי סבתעשר יום לל שהר
עלא גביל אררט: 5. והמים - ואלמא כאנו מאצי ונקס
חיתא שאהיר אלעאשיר פי עשרה פי ואחיד לישהר
אתביאנו רוץ אלגבל: 6. ויהי - וכאן מן חיד ארבעין יום
ופתח נוח אלא טאקית צפיניה אלדי צניע: 7. וישלח -
ובעת אלא אלקאק וכרג כרוג ורגוע חיתא יבאס אלמא מן
עלא אלארץ: 8. וישלח - ובעת אלא אלחממיה מן ענתו
לינצור אנכאן כאפו אלמא מן עלא וגה אלארץ: 9. ולא -
ולם וגדית אלחממיה ריאחא לקדם ריגלהא ורגעית אליה
אלא אלצפיניה אין מא עלא וגה אלארץ ומאד ידו ואכדהא
וגאב ליהא אליה אלא צפיניה: 10. ויחל - וצטבר עאד
סבע אייאם אכראניין ועוויץ בעת אלא אלחממיה מן
צפיניה: 11. ותבא - ואיגית אליה אלחממיה לווקת
אלעישיא והוודא ורקית זתון כטפיה פי תמהא ועיריף נוח
אין כאפו אלמא מן עלא אלארץ: 12. ויחל - וצטבר עאד
סבע אייאם אכראניין ובעת אלא אלחממיה ולם עוודית
ליתירגע אליה עאד: 13. ויהי - וכאן פי ואחיד וסית
מיאית סניה פי ניסאן פי ואחיד לישהר נישפו אלמא מן
עלא אלארץ וזוול נוח אלא גטא צפיניה ונצר והוודא נישפו
וגה אלארץ: 14. ובחדש - ופי שהר אלאתאני פי סבעה
ועשרין יום לישהר יבסית אלארץ: 15. וידבר - וכלם
אלרב אלא נוח קאיילא: 16. צא - כריג מן אלספיניה
אנתא וזוגתך ובנינך ונסוואן בנינך מעך: 17. כל - גמיע
אלוחשיה אלדי מעך מן גמיע בשארי פי טיר ופיל בהימיה
ופי גמיע דביב דאביב עלא אלארץ כריג מעך וידבו פיל
ארץ וינמו ויכתרו עלא אלארץ: 18. ויצא - וכרג נוח
ובנינו וזוגתו ונסוואן בנינו מעו: 19. כל - גמיע

ח

7. הערב - אלקאק, וכן ב: קק. ככל הנראה טילה ארמית, שכן מצאנו
"קאקא" בתלמוד כשם עוף, ובתרגומים הארטיים תרגמו את "קאת" (ויקרא
ט 18; דברים יד 17): קאקא (ראה ערוך השלם, ערך "קק"). לדיון על השם
"קקא" כתרגום ל"קאת" בתרגומים הארטיים, כולל התרגום הארטי
השומרוני, ראה טלשיר 1981, עמ' 167-168. אולם הקרוב ביותר לתרגום
זה מצאתי במילון ארטי-עברי בלהג יהודי ואכו, שבו "קאק" הוא עורב שחור
(קאק, קאקים, קאקי). ראה שילה, כרך ב, עמ' 626. יש לציין שבאכדית qaqû
הוא מין ציפור. ראה CAD, כרך Q, עמ' 124-125. ככל הנראה בלהגים
הערביים היא ייחודית ללהג הערבי הסורי (ראה ברתלמי 1936, עמ' 689).

8. מאתו - מן ענתו = ב: מן ענדו, כנדרש. 11. טרף - חטף, כעקבות
רש"י: טרף - חטף. 13. בראשון - בניסן, וכן ב, וראה רש"י: "לר"א הוא
תשרי, ולרבי יהושע הוא ניסן (ר"ה יב)", על פי: "החדש הזה לכם ראש
חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה" (שמות יב 2). 20. מזבח לה' -
מזבח לפני ה'. 21. וירח וגו' - וקיבל אלהים את קרבנו ברצון. כת"א:
וקביל ה' ברעוא ית קרבניה. וכן רס"ג. אסף - אעוויץ = אעוויד. חילופי ד/צ
מצויים בלהג החלבי.

ט

9. בריתי - אחדי, וכן בהמשך בכל מקום = אחדי = עהדי.

יב ויאמר אלהים זאת אות-
 הברית אשר-אני נתן ביני
 וביניכם ובין כל-נפש חיה
 יג אשר אתכם לדורת עולם: את-
 קשתי נתתי בענן והיתה לאות
 יד ברית ביני ובין הארץ: והיה
 בענני ענן על-הארץ ונראתה
 טו הקשת בענן: וזכרתי את-
 בריתי אשר ביני וביניכם ובין
 כל-נפש חיה בכל-בשר ולא-
 יהיה עוד המים למבול לשחת
 טז כל-בשר: והיתה הקשת בענן
 וראייתה לזכר ברית עולם
 בין אלהים ובין כל-נפש חיה
 בכל-בשר אשר על-הארץ:
 יז ויאמר אלהים אל-נח זאת
 אות-הברית אשר הקמתי ביני
 ובין כל-בשר אשר על-הארץ:
 יח ויהיו בני-נח היצאים מן-
 התבה שם וחם ויפת וחם הוא
 יט אבי כנען: שלשה אלה בני-נח
 כ ומאלה נפצה כל-הארץ: ויחל
 נח איש האדמה ויטע פרם:
 כא וישת מן-היין וישכר ויתגל
 כב בתוך אהלה: וירא חם אבי
 כג כנען את ערות אביו ויגד
 לשני-אחיו בחוץ: ויקח שם
 ויפת את-השמלה וישוימו על-
 שכם שניהם וילכו אחרנית

ויכסו את ערות אביהם
 ופניהם אחרנית וערות אביהם
 כד לא ראו: וייקץ נח מיינו וידע
 את אשר-עשה לו בנו הקטן:
 כה ויאמר ארוך כנען עבד עבדים
 כו והיה לאחיו: ויאמר ברוך
 יהוה אלהי שם ויהי כנען עבד
 כז למו: ויפת אלהים לויפת וישכן
 באהלי-שם ויהי כנען עבד
 כח למו: ויחי-נח אחר המבול
 שלש מאות שנה וחמשים
 כט שנה: ויהיו כל-ימי-נח תשע
 מאות שנה וחמשים שנה
 ומת:

יא ואלה תולדות בני-נח שם חם
 ויפת ויולדו להם בנים אחר
 ב המבול: בני יפת גמר ומגוג
 ומדי ויון ותבל ומשך ותירס:
 ג ובני גמר אשכנז וריפת
 ד ותגרמה: ובני יון אלישה
 ה ותרשיש פתים ודדנים: מאלה
 נפרדו איי הגוים בארצתם
 איש ללשנו למשפחתם
 ו בגויהם: ובני חם כוש ומצרים
 ז ופוט וכנען: ובני כוש סבא
 וחווילה וסבתה ורעמה
 וסבתכא ובני רעמה שבא
 ח ורדן: וכוש ילד את-נמרד הוא
 ט החל להיות גבר בארץ: הוא-

היה גבר-ציד לפני יהוה על-
 כן יאמר כנמרד גבור ציד לפני
 י יהוה: ותהי ראשית ממלכתו
 בכל וארץ ואכד וכלנה בארץ
 יא שנער: מן-הארץ ההוא יצא
 אשור ויבן את-נינוה ואת-
 יב רחבת עיר ואת-כלח: ואת-
 רסן בין נינוה ובין כלח הוא
 יג העיר הגדלה: ומצרים ילד
 את-לודים ואת-ענמים ואת-
 יד להבים ואת-נפתחים: ואת-
 פתרסים ואת-כסלחים אשר
 יצאו משם פלשתים ואת-
 כפתרים:

טו וכנען ילד את-צידן
 טז בכרו ואת-חת: ואת-היבוסי
 ואת-האמרי ואת הגרגשי:
 יז ואת-החוי ואת-הערקי ואת-
 יח הסיני: ואת-הארודי ואת-
 הצמרי ואת-החמתי ואחר
 יט נפצו משפחות הכנעני: ויהי
 גבול הכנעני מצידן באכה
 גררה עד-עזה באכה סדמה
 ועמרה ואדמה וצבים
 כ עד-לשע: אלה בני-חם
 למשפחתם ללשנתם
 בארצתם בגויהם:
 כא ולשם ילד גם-הוא
 אבי כל-בני-עבר אחי יפת
 כב הגדול: בני שם עילם ואשור

1. ואלה - והדולי תווליד בנין נוח שם חם ויפת ונוולאדו ליהון בנין בעד אלטופאן: 2. בני - בנין יפת גומר ומגוג ומדי ויון ותובל ומשך ותירס: 3. ובני - ובנין גומר אטכנו וריפת ותוגרמה: 4. ובני - ובנין יון אלישה ותרשיש כתים ודודנים: 5. מאלה - מן הדולי אנפרקו גזאייר אלשיעוב פי ארצהון רגול ללגווחו לאטווייפהון פי שעובהון: 6. ובני - ובנין חם כוש ומצרים ופוט וכנען: 7. ובני - ובנין כוש סבא וחוליה וסבתה ורעמה וסבתכא ובני רעמה שבא ורדן: 8. ובוש כלף אל נמרד הוא בידי ליכון סגיע פיל ארץ: 9. הוא כאן סגיע ציד קדאם אלה עלא דאליך ינקאל מיתיל נמרוד צגיע ציד קדאם אלה: 10. ותהי - וכאנית אוולית צלטינתו בכל וארך ואכד וכל[נ]ה פי ארץ בגדאד: 11. מן דאליך אלארץ כרג מוציל ובנא אלא נינוה ואלא וצעת אלקרייה ואלא כלח: 12. ואת - ואלא רסן בין נינוה ובין כלח היא אלקריה אלעצמייה: 13. ומצרים כלף אלא לודים ואלא ענמים ואלא להבים ואלא נפתחים: 14. ואת - ואלא פתרסים ואלא כסלחים אלדי כרגו מן תם פלשתים ואלא כפתרים: 15. וכנען כלף אלא צידן בכרו ואלא חת: 16. ואת - ואלא אליבוס ואלא אלמרי ואלא אלגרשי: 17. ואת - ואלא אלחיו ואלא אלערקי ואלא אלסיני: 18. ואת - ואלא אלארודי ואלא אלצמרי ואלא אלחמתי ובעד תבדארו אטווייף אלכנעני: 19. ויהי - וכאן תיכים אלכנעני מצידן ואציל גרה חיתא עזה וואציל סדומה ועמורה ואדמה וצבים חיתא לשע: 20. אלה - הדולי בנין חם לאטווייפהון ללגווחהון פי ארציהון פי שעובהון: 21. ולשם אנוולד איצא הוא אבו גמיע בנין עבר אכו יפת אלעצים: 22. בני - בנין שם עילם ואשור וארפכסד ולוד וארם: 23. ובני - ובנין ארם עוץ וחול וגתר ומש:

- מאיית אלטופאן ולם יכון עאר טופאן ליתליף אלארץ: 12. ויאמר - וקאל אלרב האדי איה אחד אלדי אנא עאטי בני ובנכון ובין גמיע נפס וחטיה אלדי מעכון לאגיל דהר: 13. את - אלא קוצי געלת פיל גומאם ותכון לאיה אחד בני ובין אלארץ: 14. והיה - ויכון פי גמאמי גמאם עלא אלארץ ותתבייאן אלקוץ פיל גמאם: 15. וזכרתי - ואדכור אלא אחדי אלדי בני ובנכון ובין גמיע נפס וחטיה פי גמיע בשארי ולם יכון עאר מא ליטופאן ליתליף גמיע בשארי: 16. והיתה - ותכון אלקוץ פי גמאם ואנצירהא ליאדכור אחד דהר בן אלרב ובין גמיע נפס וחטיה פי גמיע בשארי אלא עלא אלארץ: 17. ויאמר - וקאל אלרב אלא נוח האדי איה אחד אלדי תבאת ביני ובין גמיע בשארי אלדי עלא אלארץ: 18. ויהיו - וכאנו בנין נוח אלכרגין מן אלעפיניה שם חם ויפת וחם הוא אבו כנען: 19. שלשה - תלתיה הדולי בנין נוח ומן הדולי (תבדרית) אתבדרו גמיע אלארץ: 20. ויחל - ובידי נוח רגול פליח אלארץ ונצב כרם: 21. וישת - ושריב מן אלכמר וסיכיר ותכשף פי וצט כימתו: 22. וירא - ונצר חם אבו כנען אלא צוויית אבו וכבאר לתנין אכווחו פיל זקאק: 23. ויקח - ואכד שם ויפת אלא אלחוב וגעלו עלא כיתף תנינהון ומציו מנצרין לוורא וגטו אלא צוויית אבוהון ווגהון מנצרין לוורא וסוויית אבוהון לם נצרו: 24. וייקץ - ופק נוח מן כמרו ועיריף אלא אלדי ציניע לו בנו זגיר: 25. ויאמר - וקאל מלעון כנען עבד פאליח יכון לאכווחו: 26. ויאמר - וקאל בראך אלה אילאה שם ויכון כנען עבד פאליח ליהון: 27. יפת - יחסין אלרב ליפת ויסכון פי כיאם שם ויכון כנען עבד ליהון: 28. ויהי - ועש נוח בעד אלטופאן תלת מייה וכמסין סניה: 29. ויהי - וכאן טול איאם נוח תיסע מייה וכמסין סניה ומאת:

ביקורתו של הראב"ע שכאן על השם יפת (ה 32), ולא כן הדבר. ביקורתו של הראב"ע היא על הפועל שבפסוקנו "יפת". ראה קאפח 1984, עמ' כז, הע' 6.

9. גבר - סגיע, וכחמשך הפסוק צניע. חילופי ס/צ מצויים בלהג החלבי. ראה במבוא.

13. קשתי - קוצי = קוסי. חילופי צ/ם מצויים בלהג החלבי. ראה במבוא.
20. וישע - ונצב, וכן לעיל ב 8. הפועל הוא ארמי (ראה סוקולוף 1990, עמ' 358), ונמצא במקומות האלה בת"א ובתרגום הניאופיטי, והוא ייחודי ללהג הערבי הסורי בזיקה לעצים. וראה גם ברתלמי 1935, עמ' 829. 23. וילכו אחרנית - והלכו מביטים אחרנית. וכן ופניהם אחרנית - ופניהם מביטים אחרנית. 25. עבד עבדים - עבד עובד אדמה יהיה לאחיו. 27. יפת - יחסין. גזר משורש יפ"ה ותרגם בפועל שתרגם רס"ג: יחסין. ב תרגם בשורש פת"ה הארמי במשמעות "ירחיב", בעקבות ת"א, וראה רש"י: מתורגם יפת - ירחיב. אלסוסאני תרגם כתרגומו וזכרס"ג אף את השם יפת: יחסין אלה לחסן, והעיר בביאור על ת"א: תרגום ירחיב יפת (דף 11-12). וראב"ע ביקר את תרגומו של רס"ג והעדיף את התרגום הארמי: ופירש יפת מן יפה, ולא פירש יפה, רק הוא כמו ירחיב, ובלשון ארמי כמזהו וכו' (קאפח משך

- כג וארפכשד ולוד וארם: ובני
 ארם עויץ וחול וגתר ומש:
 כד וארפכשד ילד את-שלח
 כה ושלח ילד את-עבר: ולעבר
 ילד שני בנים שם האחד פֶּלֶג
 כי בימיו נפלגה הארץ ושם
 ט אחיו יקטן: ויקטן ילד את-
 אלמודד ואת-שלף ואת-
 כו חצרמות ואת-ירח: ואת-
 הדורם ואת-אוזל ואת-דקלה:
 כז ואת-עובל ואת-אבימאל
 כט ואת-שבא: ואת-אופר ואת-
 חוילה ואת-יובב כל-אלה בני
 ל יקטן: ויהי מושבם ממשא
 לא באכה ספרה הר הקדם: אלה
 בני-שם למשפחתם ללשנתם
 לב בארצתם לגויהם: אלה
 משפחת בני-נח לתולדתם
 בגויהם ומאלה נפרדו הגוים
 בארץ אחר המבול:
 ויהי כל-הארץ שפה אחת ^{שביעי} ^{יא}
 ודברים אחדים: ויהי בנסעם
 מקדם וימצאו בקעה בארץ
 ג שנער וישבו שם: ויאמרו איש
 אל-רעהו הבה נלבנה לבנים
 ונשרפה לשרפה ותהי להם
 הלבנה לאבן והחמר היה להם
 ד לחמר: ויאמרו הבה | נבנה-
 לנו עיר ומגדל וראשו בשמים
 ונעשה-לנו שם פן-נפוץ על-
 ה פני כל-הארץ: וירד יהוה
 לראת את-העיר ואת-המגדל
 ו אשר בנו בני האדם: ויאמר
 יהוה הן עם אחד ושפה אחת
 לכלם וזה החלם לעשות ועתה
 לא-יבצר מהם כל אשר יזמו
 ז לעשות: הבה נרדה ונבלה שם
 שפתם אשר לא ישמעו איש
 ח שפת רעהו: ויפץ יהוה אתם
 משם על-פני כל-הארץ
 ט ויחדלו לבנת העיר: על-פן
 קרא שמה בבל כי-שם בבל
 יהוה שפת כל-הארץ ומשם
 הפיצם יהוה על-פני כל-
 הארץ:
 י אלה תולדות שם שם בן-מאת
 שנה וילד את-ארפכשד
 יא שנתים אחר המבול: ויחי-שם
 אחרי הולידו את-ארפכשד
 חמש מאות שנה וילד בנים
 ובנות:
 יב וארפכשד חי חמש
 ושלשים שנה וילד את-
 יג שלח: ויחי ארפכשד אחרי
 הולידו את-שלח שלש שנים
 וארבע מאות שנה וילד בנים
 ובנות:
 יד ושלח חי שלשים שנה
 טו וילד את-עבר: ויחי-שלח
 אחרי הולידו את-עבר שלש
 שנים וארבע מאות שנה וילד
 בנים ובנות:
 טז ויחי-עבר ארבע
 ושלשים שנה וילד את-פלג:
 יז ויחי-עבר אחרי הולידו את-
 פלג שלשים שנה וארבע
 מאות שנה וילד בנים ובנות:
 יח ויחי-פלג שלשים שנה
 וילד את-רעו: ויחי-פלג
 אחרי הולידו את-רעו תשע
 שנים ומאתים שנה וילד בנים
 ובנות:
 יט ויחי רעו שתים ושלשים
 כא שנה וילד את-שרוג: ויחי רעו
 אחרי הולידו את-שרוג שבע
 שנים ומאתים שנה וילד בנים
 ובנות:
 כב ויחי שרוג שלשים שנה
 כג וילד את-נחור: ויחי שרוג
 אחרי הולידו את-נחור
 מאתים שנה וילד בנים
 ובנות:
 כד ויחי נחור תשע ועשרים
 כה שנה וילד את-תרח: ויחי
 נחור אחרי הולידו את-תרח
 תשע-עשרה שנה ומאת שנה
 וילד בנים ובנות:
 טו ויחי-תרח שבעים שנה

רפיקו: 8. ויפץ - וברר אלה ליהון מן תם עלא וגה גמיע אלארץ ונמנעו ליבנו אלקריה: 9. על - עלא דאליך סמא איסמה בכל אין תם כרבט אלה לגווית גמיע אלארץ ומן תם בדרהון אלה עלא וגה גמיע אלארץ:

10. אלה - הדולי תווליד שם שם איבין מיאית סניה וכלף אלא ארפכשד סנתין בעד טופאן: 11. ויחי - ועאש שם בעד תכילפו אלא ארפכשד כמס מית סניה וכלף בנין ובנת: 12. וארפכשד עאש כמסה ותלתין סאניה וכלף אלא שלח: 13. ויחי - ועאש ארפכשד בעד תכילפו אלא שלח ארבע מיה ותלת סנין וכלף בנין ובנת: 14. ושלח עאש תלתין סניה וכלף אלא עבר: 15. ויחי - ועאש שלח בעד תכילפו אלא עבר ארבע מייה ותלת סנין וכלף בנין ובנאת: 16. ויחי - ועאש עבר ארבעה ותלתין סניה וכלף אלא פלג: 17. ויחי - ועאש עבר בעד תכילפו אלא פלג ארבע מייה ותלתין סניה וכלף בנין ובנאת: 18. ויחי - ועאש פלג תלתין סניה וכלף אלא רעו: 19. ויחי - ועאש פלג בעאד תכילפו אלא רעו מיתין ותסע סנין וכלף בנין ובנאת: 20. ויחי - ועאש רעו תנין ותלתין סניה וכלאף אלא שרוג: 21. ויחי - ועאש רעו בעד תכילפו אלא שרוג מיתין וסבע סנין וכלף בנין ובנאת: 22. ויחי - ועאש שרוג תלתין סניה וכלף אלא נחור: 23. ויחי - ועאש שרוג בעד תכילפו אלא נחור מיתין סניה וכלף בנין ובנאת: 24. ויחי - ועאש נחור תסעה ועשרין סניה וכלף אלא תרח: 25. ויחי - ועאש נחור בעד תכילפו אלא תרח מייה וסתעשר סניה וכלף בנין ובנאת: 26. ויחי - ועאש תרח סבעין סניה וכלף אלא אברם אלא נחור ואלא חרן:

24. וארפכשד כלף אלא שלח ושלח כלף אלא עבר: 25. ולעבר אנוולד תנין בנין איסים אלואחיד פלג אין פי אייאמו אנקסמית אלארץ ואיסיס אכו יקטן: 62. ויקטן - כלף אלא אלמודד ואלא שלף ואלא חצרמות ואלא ירח: 27. ואת - ואילא הדורם ואלא אוול ואלא דקלה: 28. <ואת> - ואלא עובל ואלא אבימאל ואלא שבא: 29. ואת - ואלא אופיר ואלא חוילה ואלא יובב גמיע הדולי בנין יוקטן: 30. ויחי - וכאן מגלסהון ממשא ואציל ספרה גבל אלשרק: 31. אלה - הדולי בנין שם לאטווייפהון ללגוויתיהון פי ארציהון לשיעובהון: 32. אלה - הדולי אטווייף בנין נוח לתוולדהון פי שיעובהון ומן הדולי אנפרקו אלשיעוב פיל ארץ בעד טופאן:

יא

1. ויחי - וכאן גמיע אלארץ לגוויה וחדיה ולקש ואחיד: 2. ויחי - וכאן פי תריחלהון מן אלשרק ווגרו פסחה פי ארץ בגדאד וגלסו תם: 3. ויאמרו - וקאלו רגול אלא רפיקו תעו תא נלבין ליבין ונחריק לל חריקא וצאריית ליהון אלליבניה לל חגר ואלטין צאר ליהון לל תליס: 4. ויאמרו - וקאלו תעו תא ניבני לינא קרייה וביריג וראסו ואציל לנאחו אלסמא וניצנע לינא ציט לילא נתבראר עלא וגה גמיע אלארץ: 5. וירד - ותגלא אלה לינצור אלא אלקריה ואלא אלביריג אלדי באנו בנין אלאנסאן: 6. ויאמר - וקאל ה' הוודא קום ואחיד ולגוויה וחדיה לכילהון והאדא באדיהון ליצנעו והלאן לם ינמיניע מינהון גמיע אלדי חסאבו ליצנעו: 7. הבה - תעו תא נתגלא ונכרביט תם לג[וון]יתהון אלדי לם יפהמו רגול לגווית

בעקבות ת"א ובעקבות תרגום רס"ג: ראסה ידאני אלסמא. שם - ציט - סוניטין. פריחה שיער שיסוד המילה בסורית. ראה פריחה 1947, עמ' 162. 5. וירד - והתגלה, בעקבות ת"א (ואתגלי), וכן בפסוק 7 בתרגומנו, אך ב תרגם מילולית. 7. ישמעו - יבינו, וכן ב.

יא

1. ודברים - ולקש: ודיבורים. לקש - לא נמצא בערכית הספרותית, אלא בלהגים ערביים, במיוחד בלהג הסורי. ראה: דווי II, עמ' 543; ברתלמי 1935, עמ' 761. 2. שנער - בגדאד, כמו לעיל י 10. לעומת זאת, בפרק יד 1 לא תרגם. ראה בטבוא. 4. וראשו בשמים - וראשו מניע עד לשמים.

וַיֹּלֵד אֶת־אַבְרָם אֶת־נְחוֹר
 כ וְאֶת־הָרָן: וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת תְּרַח
 תְּרַח הוֹלִיד אֶת־אַבְרָם אֶת־
 נְחוֹר וְאֶת־הָרָן וְהָרָן הוֹלִיד
 כח אֶת־לוֹט: וַיְמַת הָרָן עַל־פְּנֵי
 תְּרַח אָבִיו בְּאֶרֶץ מוֹלְדוֹתוֹ
 כט בְּאוּר כְּשָׁדִים: וַיִּקַּח אַבְרָם
 וּנְחוֹר לְהֵם נָשִׁים שֵׁם אִשְׁת־
 אַבְרָם שְׂרִי וְשֵׁם אִשְׁת־נְחוֹר
 מִלְכָּה בַת־הָרָן אֲבִי־מִלְכָּה
 ל וְאָבִי יִסְכָּה: וְתָהִי שְׂרִי עֲקָרָה
 לא אֵין לָהּ וָלֵד: וַיִּקַּח תְּרַח אֶת־
 אַבְרָם בְּנוֹ וְאֶת־לוֹט בֶּן־הָרָן
 בֶּן־בְּנוֹ וְאֶת שְׂרִי כִלְתּוֹ אִשְׁת־
 אַבְרָם בְּנוֹ וַיֵּצְאוּ אֹתָם מֵאוּר
 כְּשָׁדִים לִלְכַת אֶרֶץ כְּנָעַן
 וַיָּבֹאוּ עַד־חָרָן וַיֵּשְׁבוּ שָׁם:
 לב וַיְהִי יְמֵי־תְּרַח חֲמֵשׁ שָׁנִים
 וּמָאֲתַיִם שָׁנָה וַיְמַת תְּרַח
 בְּחָרָן:

לד לז
 יב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַבְרָם לֵךְ־לָךְ ס
 מֵאֶרֶץ כְּנָעַן וּמִמּוֹלְדוֹתֶיךָ וּמִבֵּית
 אָבִיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֹרְאָךְ:
 ב וְאֶעֱשֶׂה לְגֹי גְדוֹל וְאֶבְרַכְךָ
 וְאֶגְדַּלְתָּ שָׁמָּה וְהָיָה בְרַכָּה:
 ג וְאֶבְרַכְךָ מִבְּרַכְיָה וּמִקְלָלָהּ
 אֲאֹר וּנְבַרְכּוּ בְךָ כָּל־מִשְׁפַּחַת
 ד הָאָדָמָה: וַיִּלֶךְ אַבְרָם כַּאֲשֶׁר
 דָּבַר אֱלֹהֵי יְהוָה וַיִּלֶךְ אֹתוֹ לוֹט

וְאַבְרָם בֶּן־חֲמֵשׁ־שָׁנִים וְשִׁבְעִים
 ה שָׁנָה בְּצֵאתוֹ מִחָרָן: וַיִּקַּח
 אַבְרָם אֶת־שְׂרִי אִשְׁתּוֹ וְאֶת־
 לוֹט בֶּן־אָחִיו וְאֶת־כָּל־רִכְוֹשׁוֹ
 אֲשֶׁר רָכְשׁוּ וְאֶת־הַנַּפֶּשׁ אֲשֶׁר־
 עָשׂוּ בְּחָרָן וַיֵּצְאוּ לִלְכַת אֶרֶץ
 ו כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ כְּנָעַן: וַיַּעֲבֹר
 אַבְרָם בְּאֶרֶץ עַד מְקוֹם שָׁכֵם
 עַד אֵלוֹן מוֹרָה וְהַכְּנַעֲנִי אָז
 ז בְּאֶרֶץ: וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־אַבְרָם
 וַיֹּאמֶר לְזָרְעָךָ אֲתָן אֶת־הָאָרֶץ
 הַזֹּאת וַיְבִין שֵׁם מִזְבַּח לַיהוָה
 ח הַנִּרְאָה אֵלָיו: וַיַּעֲתֵק מִשֵּׁם
 הַהָרָה מִקְדָּשׁ לְבֵית־אֵל וַיֵּט
 אֶהְלֵה בֵּית־אֵל מִיָּם וְהָעִי
 מִקְדָּשׁ וַיְבִין־שֵׁם מִזְבַּח לַיהוָה
 ט וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה: וַיִּסַּע אַבְרָם
 הַלּוֹךְ וְנִסּוּעַ הַנִּגְבָּה:

י וַיְהִי רַעַב בְּאֶרֶץ וַיֵּרֶד אַבְרָם
 מִצְרַיִם לְגֹר שָׁם כִּי־כָבֵד
 יא הָרַעַב בְּאֶרֶץ: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר
 הִקְרִיב לְבֹא מִצְרַיִם וַיֹּאמֶר
 אֶל־שְׂרִי אִשְׁתּוֹ הִנֵּה־נָא יֹדַעְתִּי
 יב כִּי אִשָּׁה יִפְת־מְרֹאָה אֵת: וְהָיָה
 כִּי־יֵרְאוּ אֹתְךָ הַמִּצְרַיִם וְאָמְרוּ
 אִשְׁתּוֹ זֹאת וְהִרְגוּ אֹתִי וְאֹתְךָ
 יג יִחְיֶי: אֲמַר־נָא אַחֲתִי אֵת
 לְמַעַן יִיטַב־לִי בְּעַבְדֶּיךָ וְחִיתָה
 יד נַפְשִׁי בְּגִלְלָךְ: וַיְהִי כַּבּוֹא אַבְרָם

מִצְרַיִם וַיֵּרְאוּ הַמִּצְרַיִם אֶת־
 הָאִשָּׁה כִּי־יֹפֶה הוּא מְאֹד:
 טו וַיֵּרְאוּ אֹתָהּ שְׂרִי פְרַעֲה וַיְהַלְלוּ
 אֹתָהּ אֶל־פְּרַעֲה וַתִּקַּח הָאִשָּׁה
 טז בֵּית פְּרַעֲה: וְלֹא־בָרַם הֵיטִיב
 בְּעַבְדָּהּ וַיְהִי־לוֹ צֹאן־וּבָקָר
 וְחֲמֵרִים וְעַבְדִּים וְשִׁפְחֹת
 יז וְאֲתַנַּת וְגַמְלִים: וַיִּנְגַע יְהוָה |
 אֶת־פְּרַעֲה נֹגְעִים גְּדוֹלִים וְאֶת־
 בֵּיתוֹ עַל־דְּבַר שְׂרִי אִשְׁת־
 יח אַבְרָם: וַיִּקְרָא פְרַעֲה לְאַבְרָם
 וַיֹּאמֶר מַה־זֹּאת עָשִׂית לִי לְמַה
 לֹא־הִגַּדְתָּ לִּי כִּי אִשְׁתְּךָ הוּא:
 יט לְמַה אָמַרְתָּ אַחֲתִי הוּא וְאִקַּח
 אֹתָהּ לִי לְאִשָּׁה וְעַתָּה הִנֵּה
 כ אִשְׁתְּךָ קָח וְלָךְ: וַיֵּצֵא עָלָיו
 פְּרַעֲה אֲנָשִׁים וַיִּשְׁלַחוּ אֹתוֹ
 וְאֶת־אִשְׁתּוֹ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־
 יגא לוֹ: וַיַּעַל אַבְרָם מִמִּצְרַיִם הוּא
 וְאִשְׁתּוֹ וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וְלוֹט
 ב עִמּוֹ הַנִּגְבָּה: וְאַבְרָם כָּבֵד מְאֹד
 ג בְּמִקְנֵה בַּכֶּסֶף וּבַזֶּהָב: וַיִּלֶךְ
 לְמִסְעָיו מִנִּגְבַּ וְעַד־בֵּית־אֵל
 עַד־הַמְּקוֹם אֲשֶׁר־הָיָה שֵׁם
 אֶהְלֵה בְּתַחֲלָה בֵּין בֵּית־אֵל
 ד וּבֵין הָעִי: אֶל־מְקוֹם הַמִּזְבַּח
 אֲשֶׁר־עָשָׂה שֵׁם בְּרֵאשִׁיטָה
 וַיִּקְרָא שֵׁם אַבְרָם בְּשֵׁם יְהוָה:
 ה וְגַם־לְלוֹט הִלְלָךְ אֶת־אַבְרָם
 ו הָיָה צֹאן־וּבָקָר וְאֶהְלִים: וְלֹא־

10. ויהי - וצאר גוע פיל ארץ ונזיל אברם למצר ליסכון תם אין תיקיל אלגוע פיל ארץ: 11. ויהי - וכאן כאלדי קיריב ליגי למצר וקאל אלא שרי זוגתו הוודא הלאן עריפית אין אמרא חסנית אלמנצר אינתי: 12. והיה - ויכון אין ינצרו ליכי אלמצריין ויקולו זוגתו האדי ויקתלו אלי וליכי יעאיישו: 13. אמרי - קולי הלאן איכתי אינתי לאגל יחסן לי פי סבביך ותעיט נפסי פי גגידתיך: 14. ויהי - וכאן כימגי אברם למצר ונצרו אלמצריין אלא אלמרה אין חסניה היא גרא: 15. ויראו - ונצרו ליהא ריסא פרעון ושכרו ליהא אלא פרעון ותאכרית אלמרה בית פרעון: 16. ולאברם - ולאברם אתחסאן פי סבבהא וצאר לו גנאם ובקר וחמיר ועאביד ואגוואר ואתנת וגמיל: 17. וינגע - ובלא אלה אלא פרעון בלוואת עצימין ואלא אהל ביתו עלא סבאב שרי זוגית אברם: 18. ויקרא - ונדא פרעון לאברם וקאל איש האדי סניעית לי אליש לם כברת לי אין זוגתך היא: 19. למה - אליש קילית איכתי היא ואכוד ליהא לי לל אמרא והלאן הוודא זוגתך כוד ומצי: 20. ויצו - ווצא עליה פרעון ארגל וודעו אלו ואלא זוגתו ואלא גמיע אלדי לו:

יג

1. ויעל - וטיליע אברם מן מצר הוא וזוגתו וגמיע אלדי לו ולוט מעו לל קבליה: 2. ואברם תיקיל גרא פיל בוש פיל פיצא ופיל דהב: 3. וילך - ומיצי למרחלו מן אלקבליה וחיתא בית אל חיתא אלמכאן אלדי כאן תם כימתו פיל ברוויה בין בית אל ובין העי: 4. אל - אלא מכאן אלמדבח אלדי ציניע תם פיל אוולאניה וצלא תם אברם פי איסים אלה: 5. וגם - ואיצא ללוט אלמאצי מע אברם צאר גנאם ובקר וכיאיאם: 6. ולא - ולם חמלית ליהון אלארץ ליגלסו גמיעא אין כאן כיסבון כתיר ולם

יב

6. אלון מורה - עמק מורה, וכן ב, בעקבות ת"א (מישר). רס"ג: מרג, וכן אלפוסאני. 7. וירא - והתגלה, בעקבות ת"א (ואתגלי). וכן בהמשך הפסוק. מזבח - מזבח לפני ה', בעקבות ת"א, וכן בפסוק הבא. הנראה - המתגלה. 8. ויקרא - והתפלל, בעקבות ת"א, וכן להלן יג 4. 18. עשית - סניעית = צניעית. לחילופי ס/צ, ראה במבוא.

27. ואלה - והדולי תולדות <!> תרח תרח כלף אלא אברם אלא נחור ואלא הרן והרן כלף אלא לוט: 28. וימת - ומת הרן עלא חיאית תרח אבו פי ארץ מוולדתו פי מרג ליחקול: 29. ויקח - <ואכד> אברם ונחור ליהון נסוואן איסים זוגית אברם שרי ואיסים זוגית נחור מלכה בינית הרן אבו מלכה ואבו יסכה: 30. ותהי - וכאנית שרי עקרה ליס ליהא ולאד: 31. ויקח - ואכד תרח אלא אברם בנו ואלא לוט איבין הרן איבין בנו ואלא שרי כנתו זוגית אברם בנו וכרגו מעהון מן מרג ליחקול לימצו ארץ כנען ואיגו חיתא חרן וגלסו תם: 32. ויהיו - וכאנו אייאם תרח מיתין וכמס סנין ומת תרח פי חרן:

יב

1. ויאמר - וקאל ה' אילא אברם מצי לך מן ארעך ומן מוולדתך ומן <בית> אבוך אלא אלארץ אלדי אראוויך: 2. ואעשך - ואצנעך לשיעוב עצים ואברכך ואכאביר ציטך ותכון בראכיה: 3. ואברכה - ואברך מברכינך ומשתמינך אלען ויתברכו פיך גמיע אטוואייף אלארץ: 4. וילך - ומיצי אברם כאלדי כלאם אליה אלה ומיצי מעו לוט ואברם איבין כמסה וסבעין סניה פי כרוגו מן חרן: 5. ויקח - ואכד אברם אלא שרי זוגתו ואלא לוט איבין אבו ואלא גמיע כיסבון אלדי כיסבו ואלא אלנפס אלדי צינעו פי חרן וכרגו לימצו ארץ כנען ואיגו ארץ כנען: 6. ויעבר - ופת אברם פיל ארץ חיתא מכאן שכס חיתא מרג מורה ואלכנעני חין פיל ארץ: 7. וירא - ותגלא אלה אלא אברם וקאל לנסלך אעטי אלא אלארץ האדי ובנא תם מדבח קידם אלה אלמיתגאלי אליה: 8. ויעתק - ונתקל מן תם ליגבל מן שרק לבית אל ומד כימתו בית אל מן אלגרוב והעי מן אלשרק ובנא תם מדבח קידם אלה וצלא פי איסים אלה: 9. ויסע - ורחיל אברם מצי ורחיל לל קבליה:

27. תולדת - לא תרגם. ב: תוליד. 28. באור כשדים - תרגם את השם: כאן ובפסוק 31. טו 7 כמו "עמק השדים", להלן יד 3. לעומת זאת ב תרגם רק את המרכיב הראשון: עמק כשדים. תרגום "אור" כ"עמק" בא כנראה בעקבות מנחם בן סרוק המוזכר אצל רש"י: ומנחם פירש אור - בקעה. וכן תרגם אלפוסאני: בקעת אלכסדאניון. לעומת זאת ת"א: באור דכשדאי, וכנראה בעקבותיו רס"ג: פי אתון אלכסדאניון. 29. ויקח - תרגום מלה זו חמר. ב: ואכד.